

Európa 2020 Nemzeti Intézkedési Terv MAVESZ észrevételek és javaslatok

Az EU Európa 2020 stratégiája és a magyar gazdaságpolitika céljainak egyezései közül mind gazdasági, mind társadalmi vonatkozásai miatt a Magyar Vegyipari Szövetség (MAVESZ) kiemelkedően fontosnak tartja a foglalkoztatás növelését *a gazdasági növekedés beindításán és a versenyképesség javításán keresztül*. Ehhez Szövetségünk megkerülhetetlennek tartja az évtizedek óta halogatott komoly strukturális reformok megvalósítását, beleértve a központi államigazgatás és a közigazgatás ésszerűsítését, a bürokrácia visszaszorítását, a hatóságok tevékenységében a szolgáltató állam céljával összhangban álló alapvető szemléletváltás érvényre juttatását.

A fenntartható gazdasági növekedés előtt álló magyarországi akadályokat illetően Szövetségünk egyetért az EU Tanács azon megállapításával, hogy ilyen akadályt jelent a fejlesztésre szoruló üzleti környezet, valamint az oktatási rendszer és a munkaerőpiac gyenge kapcsolata.

Versenyképesség

A magyar gazdaság versenyképességének helyreállításához összetett intézkedés sorozatra van szükség. Ezek többsége kezdetben komoly terhet jelent a költségvetésre, de van olyan elem - nevezetesen a bürokrácia csökkentése, a jogszabályi környezet racionalizálása (smarter legislation) - ami gyors és látványos eredményeket hozhatna. Szövetségünk hosszú ideje képviselt álláspontja, hogy a felesleges bürokrácia megszüntetése érdekében egyfelől törölni kellene az indokolatlan és az EU követelményeinél szigorúbb jogszabályi elvárásokat. Azt is nagyon fontosnak tartjuk, hogy a közösségi szintű jogszabályok elkészítése során Magyarország képviseli - kell felkészültséggel, a szükséges adatok és információk birtokában - mindenkor tartsák szem előtt az adott szabályozási projekt hatását a magyar gazdaság és egyes ágazatai fenntartható fejlődésére. Másfelől meg kellene szüntetni a felesleges és párhuzamos hatósági eljárásokat, a célszerű integrációt bátran végre kell hajtani. A különböző hatóságok, területi szervek egyetemes alá hozása önmagában kevés lehet, csak a tényleges integráció és a párhuzamos tevékenységek kiküszöbölése vezethet az üzleti környezet javulásához.

A klíma-energia célkitűzésekkel kapcsolatban hangsúlyoznunk kell, hogy a magyar vegyipar számos területen képes a célok elérését szolgáló megoldásokat kínálni, pl. az épületenergetika területén korszerű szigetelési, hővédelmi eszközök korszerű alapanyagainak elkészítésével, a gépjárműgyártás számára az energiahatékonyságot növelő alkatrészek anyagainak biztosításával, a zöld energiák forrásainak eszközeinek gyártásához szükséges szénzállás csökkentésével, stb. A vegyiparnak ez a közben, ám nélkülözhetetlen szerepe a zöld gazdaság kibontakozásában leggyakrabban elsikkad, a tervezők mintha tudomást sem vennének róla.

Oktatási rendszer és munkaerő piac

A magyar vegyipari társaságok folyamatosan figyelemmel kísérik a felső- és középfokú műszaki oktatás, szakképzés helyzetét és problémáit. Az ipar számára gondot jelent, hogy mind a felső oktatás, mind pedig a középfokú szakképzés az elmúlt egy-másfél évtizedben nem minden vonatkozásban tudta követni az átalakult, technológiai értelemben megújult magyar vegyipar igényeit. Tagadhatatlan, hogy az egyetemi képzésre jelentkező fiatalok körében egyúttal csökkent az érdeklődés általában a műszaki pályák többsége iránt, s ez különösen károsan hatott a vegyipari szakemberképzésre.

Az ipar véleménye szerint mind a középfokú, mind a felső fokú képzésben a tananyag-központú (bemeneti) szemlélet helyett az *eredmény központú (kimeneti) szemléletet kell erősíteni*, ami azt is jelenti, hogy nagyobb figyelmet indokolt és célszerű fordítani a felhasználók között az ipar igényeinek jobb megfelelésre. Sürgős állami lépések szükségesek a szakmunkás- és technikusképzés megerősítésére, amelyek felszámolása, illetve leg háttérbe szorulása a vegyipart különösen érzékenyen érinti. A hátrányos helyzet térségekben, amelyekben a vegyipari termelő üzemek többsége is található, ennek az intézkedésnek az a korai iskola elhagyás visszaszorításával - az ipari igényeken túlmutató, kedvezőtlen társadalmi hatása is vitathatatlan lenne.

A magyar vegyipar jelentős mértékű támogatást nyújt az oktatási intézmények, különösen a felső oktatás számára. Ennek évtizedes hagyományai vannak. Látni kell azonban, hogy a hagyományos támogatási formák már rövid távon sem tarthatók fenn az eddig megszokott módon és mértékben. A cégek kíméletlen versenykörnyezetben működnek, s ennek egyik velejárója a költségek folyamatos csökkentése. A kormányzati tervekben ezzel a körülménnyel számolni szükséges, és indokolt az EU 15-ök gyakorlatát jobban megismerni és abból meríteni.

Kutatás, fejlesztés

A kutatás és fejlesztés - beruházási láncot egységben kell kezelni a vegyiparban és természetesen általában: az ipar - versenyképességének javítására irányuló törekvések során. A kutatást és fejlesztést támogatni kell, (pl. részben vissza nem térítendő támogatások formájában), a K+F-en alapuló gyakorlati hasznosítást szolgáló beruházásokat pedig kedvezményes hitelekkel célszerű támogatni. Biztosíték gyanánt pedig a bankgaranciától eltérő lehetőségeket kell alkalmazni. A vállalkozások K+F+I tevékenységét specifikusan támogató szakpolitikai intézkedésekkel megítélésünk szerint elérhető az intézkedési tervben jelzett reális forgatókönyvben szereplő cél. Mindenképpen elkerülendő, hogy az íróasztalfiók számára gyártott K+F jelentések készítői részesüljenek támogatásokban.

Végül, a kormányzati intézkedések kialakításánál még egy ágazati tapasztalat figyelembe vételét tartjuk szükségesnek. Az európai vegyiparban a méretnövelés, a technikai fejlődés színvonala, a piaci árverseny, stb. mára olyan szintre jutott, hogy egy-egy fejlett technológia vagy know how néhány piaci szereplő kezében van. Utóbbiak kontroll alatt tartják a technológiai transzfert annak érdekében, hogy az új technológiák alkalmazására csak saját gyártóüzemeikben kerüljön sor, a konkurencia teljes kizárásával. Nem csak a technológia transzfert, hanem ezáltal a termékgyártást is monopolizálják, amely a verseny csökkenése miatt hátrányos nem csak EU-ra, hanem a globalizált gazdaság fejlődésére is.

Budapest, 2010. október 22.